Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát
Matiční 20, 702 00 Ostrava

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-2086/26-T
Sp. zn. ČŠIT-S-487/26-T

Název	**Dětský domov a Školní jídelna, Ostrava-Hrabová, Reymontova 2a, příspěvková organizace**
Sídlo	**Reymontova 584/2, 720 00 Ostrava-Hrabová**
E-mail	**dd@ddhrabova.cz**
IČO	**61 989 339**
Identifikátor	**600 031 683**
Právní forma	**příspěvková organizace**
Zastupující	**Mgr. Jaroslav Dvořák**
Zřizovatel	**Moravskoslezský kraj**
Místo inspekční činnosti	**Reymontova 584/2, Ostrava**
Inspekční činnost na místě	**5. 10. 2026 − 7. 10. 2026**

Inspekční činnost byla zahájena doručením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a souvisejících a prováděcích právních předpisů.

Charakteristika

Dětský domov a Školní jídelna, Ostrava-Hrabová, Reymontova 2a, příspěvková organizace (dále „zařízení“) vykonává činnost dětského domova a školní jídelny.

V době inspekční činnosti bylo v dětském domově ve čtyřech rodinných skupinách evidováno 29 dětí a jedna zletilá nezaopatřená osoba, která v zařízení pobývala na základě smlouvy o prodlouženém pobytu. Základní školu navštěvovalo 22 dětí, z nichž jedno již splnilo povinnou školní docházku a pokračovalo ve vzdělávání k získání stupně základního vzdělání. Na středních školách se vzdělávalo sedm dětí a jedna zletilá nezaopatřená osoba. Podpůrná opatření byla poskytována šesti dětem. Informace o zařízení jsou pro veřejnost dostupné na webových stránkách www.ddhrabova.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel zařízení vykonává vedoucí funkci od roku 2012. Koncepční dokument vymezuje základní záměry rozvoje dětského domova, avšak vzhledem k době svého vzniku však již plně nereflektuje současné podmínky a potřeby zařízení. Pouze částečně zohledňuje aktuální skladbu dětí, jejich individuální potřeby a sjednocování výchovných postupů. Stanovené priority jsou v menší míře provázány s konkrétními opatřeními a průběžným vyhodnocováním jejich naplňování.

Organizační struktura zařízení vychází z rozdělení kompetencí mezi ředitele a jeho zástupkyni, která současně zajišťuje sociální agendu. V současné době není personálně zajištěno vedení výchovné práce vychovatelů, což omezuje možnosti průběžné koordinace a metodického vedení pedagogických pracovníků. Pro řízení výchovně-vzdělávací činnosti jsou využívány pravidelné porady pedagogických pracovníků a operativní předávání informací. Z rozhovorů s dětmi však vyplynulo, že zejména v odpoledních hodinách postrádají dostupnost vedoucího pedagogického pracovníka při řešení aktuálních problémů a osobních záležitostí. Rozhovory s dětmi současně poukázaly na rozdílné vnímání vztahů a atmosféry v rodinných skupinách, což podtrhuje význam nastavení systematického vyhodnocování klimatu zařízení.

Vedení zařízení uskutečňuje kontrolní a hospitační činnost, její závěry však pedagogickým pracovníkům neposkytují dostatečně konkrétní metodickou zpětnou vazbu. Návaznost na metodické vedení není plně zajištěna, což se promítá do nejednotného uplatňování pravidel v jednotlivých rodinných skupinách a do rozdílného promítání cílů programů rozvoje osobnosti dětí do každodenní praxe. Obdobné nedostatky v účinnosti hospitační činnosti byly identifikovány již při předchozí inspekční činnosti.

Personální zajištění činnosti dětského domova bylo od předchozí inspekční činnosti ovlivněno dílčími personálními změnami a dlouhodobými absencemi zaměstnanců, na které vedení zařízení reagovalo doplňováním pracovního týmu. Další vzdělávání pedagogických pracovníků probíhá formou odborných kurzů, seminářů, školení a samostudia zaměřeného zejména na prevenci rizikového chování, problematiku ústavní výchovy a související legislativu. Vzdělávání pedagogických pracovníků je zaměřeno rovněž na sjednocování výchovných postupů, respektující komunikaci a předcházení konfliktním situacím včetně jejich vhodného řešení. Zjištěné rozdíly ve výchovném působení zároveň ukazují na prostor pro společnou odbornou reflexi konkrétních případů z pedagogické praxe.

Od předchozí inspekční činnosti zařízení ve spolupráci se zřizovatelem postupně modernizovalo materiální zázemí, rozšířilo možnosti pohybových a relaxačních činností na

zahradě. Po povodni v září 2024 probíhalo odstraňování škod zejména ve sklepních prostorách. Pořízením prostornějšího služebního vozidla byly posíleny možnosti dopravy dětí na akce mimo zařízení.
Zařízení spolupracuje s širokým okruhem partnerů, zejména se školami, orgány sociálně-právní ochrany dětí, diagnostickými ústavy, odbornými pracovišti, nadacemi, nestátními organizacemi a místní samosprávou. Spolupráce je zaměřena na zajišťování vzdělávacích, výchovných a sociálních potřeb dětí a na podporu jejich postupného osamostatňování.
Zařízení hospodaří s finančními prostředky přidělenými ze státního rozpočtu a poskytnutými z rozpočtu zřizovatele. Další zdroje získává formou věcných a finančních darů, které přispívají ke zkvalitňování podmínek pro výchovu a vzdělávání dětí (např. pořízení sportovního vybavení, zajištění letní rekreace). I přes omezené finanční možnosti zařízení v posledních letech postupně zlepšuje materiální podmínky, zejména obnovou vybavení dětských pokojů, včetně stolů, židlí a skříní.
Zařízení vyhodnocuje bezpečnostní rizika a seznamuje děti se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví a požární ochrany. V době inspekční činnosti byla budova zabezpečena proti vstupu neoprávněných osob.

Školní jídelna zajišťuje celodenní stravování dětí umístěných v dětském domově. Poskytovaná strava je pestrá, vyvážená a odpovídá zásadám zdravé výživy. V rámci přípravy na samostatný život se děti za podpory vychovatelů ve stanovených dnech aktivně podílejí na přípravě pokrmů.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Výchovně-vzdělávací činnost je realizována v jednotlivých rodinných skupinách v návaznosti na školní vzdělávací program, týdenní programy činností a programy rozvoje osobnosti dětí. Součástí běžného režimu je příprava na vyučování, podpora pracovních a hygienických návyků, péče o vlastní věci a postupné osvojování dovedností potřebných pro samostatný život.

Nabídka zájmových, sportovních a kulturních činností zahrnuje zejména hudební, taneční, skautské a sportovní kroužky, turistické a cyklistické výlety i akce místní komunity. Aktivity převážně mimo zařízení umožňují dětem rozvíjet své zájmy a navazovat přirozené vrstevnické vztahy.

Při osobních rozhovorech školních inspektorů s dětmi převažovalo pozitivní hodnocení jejich pobytu v zařízení. Děti oceňovaly zejména možnost pravidelných samostatných vycházek, návštěvy zájmových kroužků a dalších aktivit mimo zařízení, při nichž mohou udržovat kontakt se svými kamarády a přirozeným sociálním prostředím. Pozitivně hodnotily také možnost obracet se se svými osobními problémy na pedagogy, ke kterým mají již vytvořen důvěrný vztah, a možnost trávit část volného času podle svých zájmů. Příznivě vnímaly rovněž podporu kontaktů s osobami blízkými a příležitosti k aktivitám mimo prostředí zařízení. Významná část zejména starších dětí však v rozhovorech vyjadřovala výhrady k některým oblastem fungování zařízení. Negativně vnímaly především nejednotnost výchovného působení jednotlivých pedagogických pracovníků a s tím související rozdílné uplatňování pravidel. U některých stanovených omezení a opatření děti nerozuměly jejich důvodům nebo je nepovažovaly za dostatečně odůvodněná a transparentní. Jednalo se například o požadavek ponechávat v době nočního klidu otevřené dveře pokojů, rozdílná pravidla přístupu do kuchyněk rodinných skupin apod. Nejednotnost

uplatňovaných postupů snižovala pro děti jejich předvídatelnost a znesnadňovala porozumění tomu, jaké chování je od nich v konkrétních situacích očekáváno.

Část dětí poukazovala rovněž na nevhodný způsob komunikace některých pedagogických pracovníků, který v jednotlivých případech vnímaly jako zraňující, ponižující nebo nerespektující jejich důstojnost. Možnost bezprostředně řešit vzniklé problémy nebo vyjádřit nespokojenost byla zejména v odpoledních hodinách omezena absencí vedoucího pedagogického pracovníka. Děti současně nemají dostatečně vytvořen prostor pro systematické zapojení do spolurozhodování o záležitostech, které se týkají jejich každodenního života v zařízení, funkční dětská spoluspráva nebyla ustavena.

Jako problematickou vnímaly děti také oblast vzájemných vztahů, zejména opakované případy krádeží osobních věcí, u nichž se v řadě případů nepodařilo zjistit konkrétního viníka, a výskyt slovních i fyzických konfliktů mezi dětmi. Tyto situace u některých z nich snižovaly pocit jistoty a bezpečí a nepříznivě ovlivňovaly atmosféru v jednotlivých rodinných skupinách. Z rozhovorů současně vyplynulo, že u některých dětí se nespokojenost s aktuální situací v zařízení nebo problémy ve vzájemných vztazích podílely na jejich rozhodnutí zařízení krátkodobě svévolně opustit. Uvedené okolnosti však představovaly pouze jednu z více příčin útěkového chování dětí a nelze jimi vysvětlovat jeho celkový zvýšený rozsah.

Stabilitu výchovného prostředí částečně snižovalo také častější střídání pracovníků zajišťujících přímou pedagogickou činnost u jednotlivých rodinných skupin. Děti tak neměly vždy možnost dlouhodobě navazovat na působení stejných vychovatelů, což omezovalo kontinuitu výchovného vedení, vytváření stabilních vztahů a jednotné uplatňování nastavených pravidel.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky výchovně-vzdělávací péče o děti jsou průběžně sledovány s přihlédnutím k jejich individuálním potřebám, vzdělávacím možnostem a aktuální životní situaci. Hodnocení dětí vychází především z každodenního kontaktu s pedagogickými pracovníky a z posuzování jejich chování a jednání. Využívána jsou také opatření ve výchově, jejich uplatňování však není dostatečně vyvážené. Negativní opatření výrazně převažují nad pozitivními, což omezuje motivační působení nastaveného systému a jeho využití k podpoře žádoucích změn v chování dětí.

Programy rozvoje osobnosti dítěte zohledňují individuální potřeby jednotlivých dětí a stanovují cíle směřující k jejich osobnostnímu, sociálnímu a praktickému rozvoji. Pedagogové s nimi při výchovně-vzdělávací činnosti pracují a dosažený pokrok průběžně posuzují. Většímu přínosu těchto programů však brání rozdílné přístupy pedagogických pracovníků a ne vždy důsledné promítání stanovených cílů do každodenní práce s dětmi, což bylo zjištěno analýzou záznamů vnitřního elektronického informačního systému zařízení.

Obsah školního vzdělávacího programu je prostřednictvím běžných výchovných, vzdělávacích a zájmových činností naplňován. Jeho realizace však není ze strany vedení zařízení dostatečně systematicky řízena, sledována a následně vyhodnocována. Chybí pravidelné ověřování, do jaké míry se stanovené cíle promítají do práce jednotlivých rodinných skupin a zda volené výchovné postupy přinášejí očekávané výsledky. Nedostatečné metodické a kontrolní působení vedení se v této oblasti odráží také v rozdílných postupech pedagogických pracovníků a nepřispívá k potřebné jednotnosti jejich výchovného působení.

Preventivní činnosti zařízení směřují k omezování rizikového chování a podpoře příznivých vztahů mezi dětmi. Navzdory realizovaným aktivitám se nadále vyskytují problémy ve vzájemných vztazích, včetně konfliktů mezi dětmi a případů odcizování jejich osobních věcí. Ve sledovaném období se rovněž významně zvýšil počet útěků dětí ze zařízení, včetně útěků opakovaných. Individuální intervence a další přijímaná opatření přinášejí u některých dětí zlepšení, dosažené změny však nejsou vždy dlouhodobě udržitelné. Vyhodnocování příčin útěkového a dalšího rizikového chování a následné ověřování účinnosti realizovaných kroků tak dosud nevedou k jeho účinnému omezování.

Pozornost je věnována také přípravě starších dětí a zletilých nezaopatřených osob na budoucí samostatný život. Postupně si osvojují praktické dovednosti spojené s péčí o domácnost, hospodařením s finančními prostředky, přípravou stravy a pracovním uplatněním. Podporu získávají rovněž při rozhodování o dalším vzdělávání, hledání pracovního uplatnění a řešení možností bydlení po ukončení pobytu v zařízení.

Široká spolupráce se školami, orgány sociálně-právní ochrany dětí, odbornými pracovišti, nadacemi a dalšími organizacemi přispívá k řešení individuálních vzdělávacích a sociálních potřeb dětí. Umožňuje například zajišťovat doučování, odbornou psychoterapeutickou péči, podporu středoškolského vzdělávání a příležitosti k získávání prvních pracovních zkušeností. Tyto formy podpory napomáhají přípravě dětí na samostatný život.

Pedagogičtí pracovníci poskytují podporu dětem při přípravě na vyučování a podporují jejich pokračování ve středním vzdělávání. Dětem se speciálními vzdělávacími potřebami zařízení poskytuje individuální podporu vycházející z programů rozvoje osobnosti dítěte.

Závěry

Vývoj školského zařízení

- Od poslední inspekční činnosti v roce 2023 došlo k dílčím personálním změnám, včetně změny na pozici zástupkyně ředitele.
- Materiální podmínky zařízení se od předchozí inspekční činnosti zlepšily. Došlo zejména k dílčí obnově vybavení dětských pokojů, rozšíření možností pohybových a relaxačních činností na zahradě a pořízení prostornějšího služebního vozidla.
- V souvislosti s povodní v září 2024 probíhalo odstraňování škod na budově zařízení, zejména ve sklepních prostorách.
- Závěry z předchozí inspekční činnosti byly zohledněny pouze částečně. Přetrvávají nedostatky v oblasti kontrolní a hospitační činnosti, metodického vedení pedagogických pracovníků a motivačního využívání opatření ve výchově.

Silné stránky

- Zařízení aktivně spolupracuje s širokou sítí vnějších partnerů, což se pozitivně promítá do rozvoje dětí, podpory jejich vzdělávání a smysluplného trávení volného času. (1.5)
- Zařízení nabízí dětem široké spektrum zájmových, sportovních a kulturních aktivit převážně mimo zařízení, což přispívá k jejich sociálnímu a osobnostnímu rozvoji a k navazování vrstevnických vztahů. (4.4)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Koncepce rozvoje zařízení není aktualizována v návaznosti na současné podmínky a směřování zařízení. (1.1)
- Nastavený systém kontrolní a hospitační činnosti neposkytuje dostatečnou zpětnou vazbu pro přijímání a vyhodnocování účinnosti opatření ke zkvalitňování výchovy a vzdělávání. (2.1)
- Komunikace některých pedagogických pracovníků narušuje důvěru dětí a spolu s problémy ve vzájemných vztazích se podílí na jejich útěcích ze zařízení. (3.2)
- Systém udělování opatření ve výchově je výrazně zaměřen na záporná opatření a v menší míře využívá opatření s motivačním účinkem. (5.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školského zařízení

- Aktualizovat koncepci rozvoje zařízení v návaznosti na současné podmínky a potřeby dětí a vymezit konkrétní priority a způsob vyhodnocování jejich naplňování.
- Zefektivnit kontrolní a hospitační činnost a posílit její návaznost na metodické vedení pedagogických pracovníků.
- Posílit koordinaci výchovně-vzdělávací činnosti a zajistit dětem zejména v odpoledních hodinách dostupnost vedoucího nebo pověřeného pedagogického pracovníka při řešení jejich aktuálních problémů a osobních záležitostí.
- Systematicky sledovat a vyhodnocovat naplňování cílů školního vzdělávacího programu v jednotlivých rodinných skupinách a ověřovat účinnost uplatňovaných výchovných postupů.
- Sjednotit výchovné postupy a pravidla v jednotlivých rodinných skupinách při respektování individuálních potřeb dětí.
- Posílit využívání pozitivních opatření ve výchově a vytvářet podmínky pro respektující komunikaci a aktivní zapojování dětí do rozhodování o každodenním životě v zařízení.
- Systematicky vyhodnocovat příčiny rizikového chování dětí a účinnost přijímaných preventivních a intervenčních opatření.
- Pravidelně vyhodnocovat klima zařízení a jednotlivých rodinných skupin prostřednictvím autoevaluace, včetně získávání zpětné vazby od dětí a pedagogických pracovníků, a využívat zjištěné poznatky ke zkvalitňování výchovného prostředí.
- Využívat odbornou supervizi zaměřenou na rozbor konkrétních případů z výchovné praxe (kazuistik), sdílení zkušeností a sjednocování pedagogických postupů při řešení náročných situací.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školského zařízení ve lhůtě do 14 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Dokumentace školského zařízení podle § 28 odst. 1 školského zákona a § 34 zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů a souvisejících a prováděcích právních předpisů ve školním roce 2026/2027 ke dni inspekční činnosti
2. Dokumentace školského zařízení k posouzení ekonomických podmínek, zajištění školního stravování a bezpečnosti dětí v době jejich pobytu v zařízení ke dni inspekční činnosti
3. Plány kontrolní a hospitační činnosti školní roky 2025/2026 a 2026/2027, včetně hospitačních záznamů ke dni inspekční činnosti (vzorek)
4. Informační systém školského zařízení vedený v elektronické podobě ke dni inspekční činnosti
5. Webové stránky školského zařízení www.ddhrabova.cz ke dni inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí (u škol a školských zařízení je doručeno již dnem dodání do datové schránky, což je považováno za den převzetí dokumentu). Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna v Registru inspekčních zpráv na webových stránkách České školní inspekce www.csicr.cz.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jan Pokorný, MBA, školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu
Mgr. Pavel Schönwälder, školní inspektor
Bc. Marcela Zahradníková, kontrolní pracovnice

1. 11. 2026